

Stockholm 25 september 2020

Diarienumr KN-KUS20-0048

Region Sörmland
Box 314
611 26 Nyköping

Remissyttrande över Aktivitetsplan 2021, inom Kulturplan Sörmland 2019-2022

Ideell kulturallians är en samarbetsorganisation för de civila samhällets riksorganisationer på kulturområdet. Ideell kulturallians företräder 17 medlemsorganisationer som i sin tur företräder hundratusentals medlemmar, där verksamheten till stor del bedrivs ideellt. Ideell kulturallians riksorganisation samordnar även ett antal regionala ideella kulturallianser runt om i landet.

Yttrandet som följer består av två delar, övergripande synpunkter på Region Sörmlands Aktivitetsplan 2021, inom Kulturplan Sörmland 2019-2022 samt ett åtgärdsförslag för att stötta den lokala kulturen under coronakrisen.

Ideell kulturallians synpunkter på Aktivitetsplanen för 2021 utgår från den ideella kulturens ställning i förhållande till de målbilder och prioriteringar som är fastställda i Region Sörmlands Kulturplan 2019-2022, de nationella kulturpolitiska målen och kriterierna för kultursamverkansmodellen, samt tvärssektoriella perspektiv.

Aktivitetsplan 2021, inom Kulturplan Sörmland 2019-2022

Kulturplan Sörmland 2019-2022 lyfter fram tre huvudsakliga strategiska utvecklingsområden:

- Utbud och tillgänglighet till kultur i förhållande till kulturell infrastruktur
- En hög kulturell delaktighet och ett brett deltagande i regionen
- Kulturen som medaktör i regional utveckling

I Sörmland når det ideella kulturlivet årligen över en halv miljon människor. Regionens kulturplan beskriver verksamheternas omfattning och den infrastruktur som finns uppbyggd i länet. Även folkbildningsorganisationerna lyfts fram som viktiga arenor för länets kulturliv, att de möjliggör allt från eget utövande, deltagande och arrangerande av kulturupplevelser. Det ideella kulturlivet i

regionen har dessutom en stor kulturell spridning och är ofta bryggan mellan människor av olika etniciteter och kulturer. Ändå finns det ideella kulturlivet knappt med i nuvarande kultur- och aktivitetsplan.

Ideell kulturallians saknar en övergripande och mer ingående beskrivning av den ideella kultursektorn och vad den bidrar med i Sörmlands kulturliv. Det ideella kulturlivet bör lyftas fram ytterligare och få ett eget kapitel i kulturplanen. Redan från början bör det förtydligas att utan den ideella kulturens föreningar och organisationer sker inte mycket kulturaktiviteter utanför tätorterna. Förhållandet mellan det ideella kulturlivets arrangörer och lokalhållare och möjligheterna för de professionella kulturskaparna att nå ut till sin publik bör också genomlysas.

Aktiviteter som kvarstår att genomföra/följa upp från Region Sörmlands kulturplan 2019-2022:

- Hur ska Region Sörmland följa upp och stärka det ideella kulturlivets lokala närvaro?
- Hur ska regionen under perioden bidra till utveckling och utbildning av föreningarnas förtroendevalda?
- Hur ska regionen följa forskning och dokumentera verksamheten för att påvisa nyttan av ideell kultur till beslutsfattare?

De nationella kulturpolitiska målen är grunden för Region Sörmlands kulturplan 2019-2022. Det bör tydliggöras att utan den ideella kultursektorns verksamheter i Sörmland finns det mycket liten möjlighet till att alla medborgare får möjlighet att delta i kulturlivet. Kulturrådets nya direktiv från 2021 om insatser som leder till att fler invånare deltar i kulturlivet, bör skrivas ut och behandlas i relation till den ideella kulturen.

Ideell kulturallians föreslår att kulturplanen framöver tas fram i en mer formaliserad dialog och samverkan med det ideella kulturlivet. Civilsamhället inom kulturen bör synliggöras bättre, på så vis att samråden mellan den ideella kulturens aktörer, institutionerna och de kommunala och regionala tjänstemännen förbättras.

Det saknas en skrivning om finansiering av den ideella kulturen. Förtydliga gärna hur Region Sörmland ser på finansieringen av den ideella kultursektorn, exempelvis genom partnerskap, verksamhetsbidrag, utvecklingsbidrag eller upphandling.

Ideell kulturallians åtgärdsförslag för att värna den lokala kulturen under coronakrisen:

På kort tid lamslogs Sveriges kulturliv i stor utsträckning på grund av coronaviruset. Men Region Sörmland kan bidra till att mildra effekterna. Ideell kulturallians har tagit fram förslag till åtgärder för att öka förståelsen för kulturens utsatta läge och föreslår bland annat hyresfria månader och riktade krispaket för att möta tappade intäkter. Tidigare i år skickades ett brev ut till samtliga av landets kommuner. Tanken är att ge stöd och inspiration i samarbetet med arrangörer, mötesplatser och kulturbärare.

Regeringen har avsatt flera stödpaket till kulturen samt ett riktat krispaket till Sveriges kommuner. Finansminister Magdalena Andersson säger att det "ska finnas stor frihet för kommunerna att fördela medel till de lokala aktörerna". Men pengarna kommer inte att nå ut i tid och de kommer inte att räcka till alla. Region Sörmland har därmed en viktig roll och en god möjlighet att göra skillnad i arbetet med att stärka både det regionala och lokala ideella kulturlivet.

Förslag på åtgärder:

- Lägg till en långsiktig och konkret skrivelse i kultur- och aktivitetsplaner för hur det ideella kulturlivet ska värnas och stärkas under och efter coronakrisen.
- Föreningar ska ej bli återbetalningsskyldiga för redan utbetalda stöd trots att verksamheten inte går att genomföra.
- Inför hyresfria månader för lokalbärande organisationer inom ideell sektor.
- Besluta om riktade krispaket till ideell sektor för att möta tappade intäkter och kvarstående kostnader.
- Stå i tät och lyhörd dialog med det ideella kulturlivets företrädare både regionalt och kommunalt för att på bästa sätt ta er genom krisen tillsammans.
- Låt framtida bidrag som baseras på genomförda aktiviteter räknas på år 2019 istället för år 2020.
- Använd er av den ideella kultursektorns riks- och paraplyorganisationer för ytterligare råd och stöd.

Gunnar Ardelius

Verksamhetschef
Ideell kulturallians

Calle Nathanson

Ordförande
Ideell kulturallians